GAZETA KRAKOWSKA

Nro 13.

Z KRAKOWA DNIA 2 MARCA 1825 ROKU WE SRODĘ.

Z Petersburga d. 21 Stycznia d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Lord Jarmouth miał zaszczyt bydź przedstawionym Jego Cesarskiey Mości.

Pan Stratford - Canning przybył do tuteyszey stolicy.

Donieśliśmy w swoim czasie o przybyciu do Petersburga dwoch okrętow z towarami prosto z Egiptu. Jest to kupiec Grek z Nieżyna, nazwiskiem Avierów, który się odważył na tę ważną spekulacyią, a wielkie korzyści, iakie może przynieść dla handlu kraiowego, skłoniły Rząd do odstąpienia temu kupcowi opłaty wynoszącey około 12.000 rubli za nieformalności popełnione w dokumentach iego ładunku; oprócz tego cło od niego należące było liczne podług taryfty roku 1822, pod warunkiem ażeby podpisał zobowiązanie się opłacic cło dodatkowe, ustanowione Ukazem dnia 18 Grudnia 1823, w przypadku, gdyby się o nie dopominano.

Więcey niż tysiąc okrętów, ładowanych towarami ze wszystkich krain nadmorskich Europy, przybywa corocznie do Egiptu, i wywozi ztamtąd zboże rozmaitego rodzaiu, bawełnę surową i przędzoną, mąkę cukrową, ryż, artykuły lekarskie, materyiały farbierskie i wiele innych za milion rubli. Dotąd Rossyia nie miała uczestnictwa do tego handlu, gdyż okręty Rossyyskie, płynące do Egiptu, zawoziły tam tylko ładunki wzięte z wysp Archipelagu; a żaden z iey okrętów nie wychodził z morza Baltyckiego tam przeznaczony, gdy tymczasem Cesarstwo dostaie płody tego kraiu przez cudzoziemców.

Przykład kupca Avierowa zapewne będzie naśladowany, ieśli obiecuie płodom naszym odbyt korzystny, przez wysłanie ich prosto z morza Baltyckiego. Artykuły, które z naywiększą pewnością powodzenia wysyłać można do Egiptu, są: powrozy, gwoździe, naczynia miedziane i futra.

Na przełożenie Ministra Skarbu, Cesarz Jegomość, pragnąc zachęcić przedsięwzięcie tak pożyteczne, raczył dać kupcowi Avierowi następuiące wynagrodzenia:

1) Cło dodatkowe, przepisane Ukazem dnia 18 Grudnia 1823, nie będzie

pobierane od ładunku okrętów Carl Magnus i Sophie-Marie (*), i oprócz tego darowano 25 od sta cła, należącego podług tey taryffy od towarów, które ten ładunek składaią.

2) Awierow będzie miał wolny wywóz płodów Rossyyskich surowych lub wyrobionych, które wysełać może prosto do Egiptu, na tych samych okrętach albo na innych teyże wielkości. Nadto darowane mu będzie ieszcze raz cło od ładunku towarów Egipskich, pozwolonych taryffą, i od towarów Rossyyskich, surowych lub wyrobionych, które wysełać będzie do tego kraiu, z portów Rossyyskich morza Bałtyckiego; darowanie to nastąpi w połowie, ieśli użyie okrętów Rossyyskich, których osada powinna bydź przynaymniey w połowie z maytków Rossyyskich, a 25 od sta, ieśli te okręty będą cudoziemskie.

Darowanie nastąpi wtedy tylko, kiedy złoży świadectwa Konsula Rossyyskiego w Alexandryi, udowodniaiące, że okręty z płodami Rossyyskiemi weszły do tego portu, i że na powrót są ładowane rzeczywiście płodami Egipskiemi.

Na teyże zasadzie, Cesarz Jegomość znowu raczył darować cło na komorach tym ze swoich poddanych, którzy za przykładem Awierowa, wysyłać będą, z portów morza Bałtyckiego, do Egiptu towary Rossyyskie, i sprowadzać będą na powrót płody tego kraiu. Darowanie nastąpi oraz 25 od sta, za ładunek okrętów Rossyyskich, maiących osadę złożoną przynaymniey w połowie z rodaków, a 10 od sta za ładunek osadzony innego narodu ludźmi. To dobrodzieystwo dane iest na lat 5, to iest do roku 1830; zaś każdy kupiec cieszyć się niem będzie tylko od iedney wyprawy, tam i na powrót.

Cesarz Jegomość udarować raczył medalem złotym na wstędze czerwoney orderu S. Anny, tegoż kupca Awierowa, za wykupienie z niewoli i przyprowadzenie z Egiptu własnym kosztem sciu poddanych Rossyyskich.

*) *Są to dwa okręty, przybyłe prosto z Egiptu do Petersburga roku przeszłego; cło dodatkowe, które od ładunku miało się opłacać, wynosi około 14,000 rubli.*

Gazeta Handlowa ogłosiła postanowienie Komitetu Ministrów, pod dniem 8 Września r. z., na przełożenie Ministra Skarbu, i potwierdzone przez Jego Cesarską Mość, w którym zalecono iest wszystkim, ktobykolwiek posiadał monetę miedzianą dawnego stępla, oddawać ią w przeciągu trzech miesięcy do Podskarbstw powiatowych, gdzie w zamianie otrzymaią monetę miedzianą nowego stępla, albo równą ilość w assygnatach bankowych. Moneta miedziana dawnieyszego stępla, która po tym terminie u osób prywatnych zostanie, będzie skonfiskowana na rzecz Skarbu. Termin trzymiesięczny w każdem mieście i powiecie liczyć się ma od dnia odebrania tego urządzenia, które przez władze mieyscowe, pod naysurowszą odpowiedzialnością, niezwłocznie ma bydź podane do wiadomości powszechney, przez publikaty iak naywiększe.

Z Paryża d. 15 Lutego.

Na wczorayszem posiedzeniu izby

Deputowanych, na które nie zeszło się iak około 50 członków, była rzecz o prośbie Paryzkiego Kupca kunsztowi towarami handluiącego, nazwiskiem Guerin, w którey propenowanem było aby niektóre rzemiosła wynieść na cechy, któremi wedle przepisów kierawałby rektór, aby na koniec zasłonić publiczność przeciw nadużyciom. Kammissyia proponowała, aby tę prośbę oddać do biora rozrząsań, iżby niektórzy Deputowani mogli się lepiey w niey rozpatrzeć. Benjamin Constant propował przystąpienie względem niey do porządku dziennego, co iednak odrzuconem zostało. Względem propozycyi nieiakiego Laure z la Valette względem zniesienia gui otyny, przystąpiła izba do dziennego porządku.

Monitor ogłosił następuiący pod d. 9 Lutego 1825 do Króla rapport.

"Nayiasnieyszy Panie! Kommissyia rozporządzeniem Królewskiem d. 30 Czerwca 1824 wyznaczona do rozpoznania dowodów, przez które rzad byłby w stanie przekonania się o użyciu wyznaczonego w r. 1823 na bubliczną służbę nadzwyczaynego kredytu, miała zaszczyt złożyć u nóg W. K. Mci dzieło swey pracy. Wyśledzone przez tę kommissyią wielkie przestępstwa podaią na wielu pierwszych urzędników w administracyi woyskowey i zdaią się dowodzić przekupstwo niektórych cywilnych osób. Sprawiedliwość powinna bydź względem wszystkich dopełnioną i moim iest obowiązkiem upraszać W. K. M. o nią. Upraszam więc W. K. Mci o rozkazy. Minister woienny Margr. Clermont-Tonnere. — Na dole tego rapportu dopisał Król: Odsela się do naszego Ministra sprawiedliwości, ażeby ustawy Królestwa uskutecznione zostały. — W Paryżu d. 9 Lutego 1825. Karol. — Z rozkazu Króla Minister woienny Margr. Clermont-Tonnere."

Obwinieni w tym rapporcie urzędnicy bydź mają Intendenci woyskowi Sicard, Regnaud i Joinville.

PP. Ouvrard, Rollac i inni liweranci woyskowi uwięzionemi zostali. Onegday zapieczętowano papiery P. Ouvrard.

Otworzona w departamencie Girondy składka na pomnik Ludwika XVI. który ma bydź w Bordeaux wystawiany, przyniosła dotąd 145,000 Fr.

D. 4 b. m. podczas okropney burzy wzniosło się morze pod brzegiem Calaisis do wysokości, iakiey nikt od 25 lat niepamięta. Mieszkańcy się ratowali ucieczką. W Kale zalała woda morska ulice, a w Boulogne uniosła działa z zamku Chatillon i znacznie uszkodziła łazienki.

Długie rozważenie proiektu względem wynagrodzenia Emigrantów przez kommissyią izby Deputowanych, dało naszemu Ministeryium czas do zatrudnienia się cokolwiek polityką. Wpływ, który Angliia znowu w Portugalii uzyskała, i ten, który zamyśla nabydź przez uznanie niepodległości wolnych południowey Ameryki kraiów, słusznie nasz Gabinet zastanowił. Nie iest zatem niepodobną wieść, że Ministeryium nasze względem kroku, który dla Europy pociąga za sobą wielkie następności, uczyniło Anglii mocne przełożenie i wezwało do oświadczenia iakie są zasady nowych iey związków z rzeczonemi kraiami i iak daleko zamyśla w nich postąpić. Bo ieżeliby n. p. Angliia miała zamysł wspierania powstańców Mexykańskich, gdyby Hiszpanii udało się wysłać tam wyprawę, tedy iest rzeczą naturalną, że Francyia, która tyle ofiar łożyła na przywrócenie praw Kró-

la Ferdynanda, niemogłaby oboiętnym pozostać widzem i dzieło swoie nieukończonem zostawić.

P. Luriotis, wysłaniec Grecki, po dwutygodniowem tu bawieniu odiechał na powrót do Londynu. Celem iego tu przybycia było zaciągnienie pożyczki dla Greków. Utworzył się tu także związek za Grekami. Wchodzące do niego członki składaią rocznie po 50 Fr. Na czele tego związku znayduie się komitet z 20 członków złożony, pomiędzy któremi znayduią się P. Chateaubriand, St. Aulaire, Delessert, F. Didot, Fitz-James, Lafitte. &c Ze składki do ktorey dotąd same tylko członki komitetu należały, zebrano tyle, iż kilkunastu młodych Greków mieć mogą przez 6 lat bezpłatną edukacyią, i napisano zaraz do Prezesa rządu Greckiego Konduriotis, aby przysłał do Paryżą kilkanaście dzieci maiących skłonność do nauk.

Z Madrytu d. 8 Lutego.

Król zachorował na początku bieżącego miesiąca tak bardzo, iż dnia pierwszego nie tylko nadwornych ale nawet kilku innych sławnych lekarzów na radę przyzwano. Lecz iuż J. K. M. iest zdrowszy.

Xżę Maxymilian Saski otrzymał od Monarchy naszego nowy dowód przyiaźni. J. K. M. udzielił mu komanderyią orderu w Castel-Novo, która czyni rocznie 600,000 realow (40,000 talarów.)

Vicekrol Peru Laserna przysłał Krolowi list z powinszowaniem oswobodzenia i odzyskania prawey mocy, pod d. 24 Marca 1824 z Cuzco pisany.

P. Zea, brat Ministra spraw zagranicznych, wyiechał d. 2 b. m. do Petersburga. Nota rzadu Angielskiego względem uznania niepodległości kraiów połudnowey Ameryki, iest celem tego poselstwa.

W tych dniach popłynęli do Londynu Kommissarze, dla zaciągnienia pożyczki 200 mill. realów; iednym z tych kommissarzow iest krewny Ministra Ugarte.

Panuje tu ciągle wielka susza. Jak daleko w Hiszpanii upadł handel wełny, dowodzi sprzedanie slawnego stada 15,000 owiec w Torres-Paular.

Zapewniaią, że były Minister Skarbowy Erro otrzyma wkrotce pozwolenie ziechania do Madrytu. Sprawa konstytucyynych Korregidorow Madryckich zostanie za kilka dni ukończoną.

Policyia Almeryi przysłała rządowi odezwy i inne buntownicze pisma, ktore tam zatrzymane zostały. W samey stolicy naszey natrafiono niespodziewanie na zgromadzenie młodzieży naradzaiącey się o polityeznych przedmiotach w sali, w ktorey znaydowały się godła taynych towarzystw. Naystarszy z tych miniaturowych polityków miał lat 17, a ieden z nich dopiero rok czternasty. Wszyscy osadzonemi w więzieniu zostali. Zdaie się, iż to zgromadzenie chłopców miało rozgałęzienie po prowincyiach, gdyż posłany został rozkaz do Waladolidy do uwięzienia tam 4 młodzieńców.

Tabella tycząca się oczyszczenia woyskowych z polityeznego postępowania, zapełniona bydź powinna odpowiedziami następuiącemi: Mieysce i dzien zaprzysiężenia konstytucyi, na czyy rozkaz i dla czego? Czyli był członkiem sądu woiennego, za ktorym Roialistą na smierć głosował? Jak się nazywały człon-

ki tego sądu? Czyli należał do taynego towarzystwa? Nakoniec liczbę niebędących z tego powodu w służbie officerów i nazwiska gospodarzów, u których mieszkaią. Liczbę oczyszczeniu podległych officerów, podaią do 5000.

W Grenadzie kilku burzycielów zagroziło śmiercią Hr. d' Ofalla; lecz Jenerał kapitan Wincenty Quesada wziął go pod swoią opiekę, za co Król ostatniemu przysłał swoie zadowolenie.

W wyższey Katalonii postrzedz miano zbroyne kupy.

Lucyian Miurat znaydował się w Gibraltarze, dla udania się do północney Ameryki; ale gdy pokazał się na ziemi Hiszpańskiey, został poymany i do więzienia do Algiesiras zaprowadzony. Gdy tam przybył, badał go Jenerał Odonel, i oświadczył mu, iż na wyraźny z Madrytu rozkaz uwięziony został.

Z Londynu d. 8 Lutego.

Wczoray w obu izbach odczytana została odpowiedź Króla na złożone mu adressy. W wyższey izbie Margr. Lansdown wniosł adres do Króla o udzielenie izbie w kopiiach lub wyciągach doniesień, które Ministrowie o katolickich i politycznych związkach w Irlandyi od Wielkorządcy odebrali. W niższey izbie zaś P. Hume wniosł, aby izbie złożony był poczet wszystkich od 12 lat z wschodniey Indyy bez wyroków sądowych wygnanych osób; doniosł oraz, iż w przyszłym miesiącu wniesie o podanie izbie stanu teraźnieyszey kościelney własności, tudzież o odwołanie dotychczasowego Wielkorządcy Irlandskiego. Ostatnie zapowiedzenie śmiech wzbudziło. — P. Whitore zapowiedział, iż d. 1 Marca wniesie o uchylenie bilu zbożowego.

Gazeta Dworska donosi o mianowaniu Xiążęcia Northumberland nadzwyczaynym Posłem podczas koronacyi Króla Jmc. Francuzkiego, a P. Fryderyka Lamb nadzwyczaynym Posłem i pełnomocnym Ministrem przy Dworze Madryckim.

Na posiedzeniu związku Katolickiego d. 2 b. m. w Dublinie wniosek do uchwały P. O' Connel uzyskał wielkie oklaski, który brzmi iak następuie: "Z szczerem i żywem ukontentowaniem powzięliśmy wiadomość, iż czci godni szlachta, bankierowie, kupcy, rękodzielnicy i wieśniacy Ewanielickiego wyznania, podać chcą Parlamentowi prośbę za naszą sprawą. Uznaiemy w oyczystym tym czynie ducha, przez który Protestancki Parlament pod panowaniem Szanownego N. Króla Jerzego III zniosł obywatelską przegrodę w prawie kryminalnem. Zaręczamy nayuroczyściey szanownym naszym Protestanckim współobywatelom wdzięczność za ten dowód ich dobroci i starać się zawsze będziemy, mimo przypuszczenia nas do praw obywatelskich, zasłużenia na ich szacunek i przychylność. Ubiegamy się o należenie do błogosławieństw konstytucyi, ażeby przez porównanie wszystkich klass ludu przyłożyć mogliśmy się do zabezpieczenia tronu i trwałości konstytucyi kraiowey.,, Na zgromadzeniu tem znaydowało się wiele znakomitych Dam, a ciekawych osób taka mnogość, iż zaledwo w sali pomieścić się mogły. — Składki w związku Katolickim od d. 27 Stycznia do 2 Lutego wynosiły 983 Fs.

Z Szkocyi piszą, iż w przedostatnim tygodniu powietrze tak było łagodne, iż pszczoły iak w Maiu lub Czerwcu zaczę-

św z ulów wylatywać, a pola zazielaniaś jak śna wiosnę.

Górnik nazwizkiem Robert, nie posiadaiący żadnych naukowych umieiętności, wynalazł apparat, dla utrzymania życia w szkodliwych wyziewach, dymie i t. d. przy ratowaniu podczas pożaru własności. Przed 8 dniami dał tego pod Preston przy szanownych osobach następuiący dowód: O 20 minutach przed godziną 12tą wszedł Robert do pieca 7 jardów długości, a 4 szerokości maiącego, sianem, siarką i tam dali zapełnionego, co zapalono. Głowę iego zasłaniała skorzana czapka z szklanemi oczema, do któréy długa umoczona rura skórzana uczepiona była, przez którą zapewniony miał oddech. O samey godzinie 1szey wyszedł bardzo spocony w zupełnym zdrowiu z tego pieca, i zapewniał, iż dłużey mógł ieszcze w nim wytrzymać. Otrzyma on zapewne na ten wynalazek patent.

Znayduie się tu teraz prywatna osoba z szczególnem zleceniem od Króla Francuzkiego, która d. 4 b. m. rozmawiała z P. Canning.

P. Ricardo, brat zmarłego sławnego Parlamentu członka, zawrzeć tu miał dla Grecyi nową pożyczkę 2 mill. Fs.

Ostatnie wzniesienie się morza zrządziło także w Dower powódz, która poczyniła niektóre szkody.

— Dnia 11 Lutego. —

Nayważnieyszym przedmiotem, który teraz obie izby Parlamentu zatrudnia, iest Irlandyia. W wyższey izbie wniósł onegday Mar. Lansdown o złożenie urzędowych pism tyczących się Irlandyi; lecz przemógł Hr. Liwerpool (Minister), iż to dopiero żądanem bydź może, gdy w tym względzie nastąpi propozycyia od rządu. W niższey izbie przyięty został tegoż dnia wniosek Doktora Lushington względem przeyrzenia ustaw tyczących się małżeństw między Katolikami i Protestantami. Wczoray w izbie wyższey wniósł Hr. Liwerpool o odnowienie komitetu do roztrząśnienia położenia Irlandyi, co za poparciem Lorda Holland uchwalonem zostało. — W izbie niższey żywsze zachodziły spory. Pan Maxwell złożył prośbę od 4000 Protestantów Irlandskich podpisaną, aby Parlament nie uchwalał dalszych wolności dla Katolików. W inney prośbie z Derry od 29 pastorów i 39 urzędników podpisaney, żądano prędkiego zniesienia tak zwanego Katolickiego towarzystwa. P. Goulburn, jeneralny Sekretarz Irlandyi, w zabranym potem głosie żądał zniesienia nieprawnych towarzystw w Irlandyi, a mianowicie Katolickiego w r. 1824 utworzonego. Spory względem tego przedmiotu ieszcze się do dnia dzisieyszego nie ukończyły.

N. Król wyzdrowiał iuż zupełnie. D. 9 były pokoie w Carltonhouse, ale Król nie przyymował żadnych przedstawień.

Poseł Francuzki miał onegday naradę z P. Canning. Tegoż dnia przybył tu gabinetowy Goniec Hunter z listami z Paryża.

Na odpłynąć maiących w przyszłym tygodniu dwóch pocztowych statkach do południowey Ameryki przesłane będą ważne pisma.

Lord Hill towarzyszyć będzie Panu Karolowi Stuart w poselstwie do Lizbony i Rio-Janeiro.

Woienny Angielski okręt zabrał bryg Francuzki z 460 niewolnikami, których zakupicielem bydź ma Irlandczyk z Sierra Leona.

Z Portugalii wywieziono w roku zeszłym 26,742 pip wina, z których poszło 19,963 do Anglii, 5293 do Buenos-Ayres, 643 do połnocney Ameryki, a 83 do Niemiec.

Nowa pożyczka Grecka uskutecznioną tu została przez obecnych wysłańców bez przyłożenia się nawet komitetu związku za Grekami. Rząd Grecki postawiony przez nią będzie w stanie do dzielnieyszego działania w przyszłey kampanii.

Na czele nowey górniczey dla Brazylii kompanii znayduie się Dom kupiecki Reid-Irving i kompaniia. Przez zaufanie do tego domu akcyie nim ieszcze wydane zostały, doszły już do 15 od sta nadwyżki.

Dla wychodźców Hiszpańskich i Włoskich zebrano tu dotąd ze składek 10,258 1/4 Fs. W tey kwocie znayduie się przysłanych od bawiących w Rzymie Anglików 197 3/4 Fs. i 500 Fs. przez radę miasta Londynu złożonych. Z pierwszych dostatecznie na drogę opatrzonych wysłano stąd wielu do południowey Ameryki.

Naystarszym członkiem w naszem Parlamencie iest teraz sławny Wilberforce, będąc od 45 lat reprezentantem, zawsze wnosi lub popiera nayszlachetnieysze i ku dobru ludzkości dążące plany.

Znany O'Connel, naczelnik Katolickiego związku w Irlandyi, ziedzie w krótce do Londynu.

Wkrótce wyyidzie tu z druku przepyszne wydanie Miltona Raju utraconego Krolowi przypisane. Artysta Martyn zrobił do niego 24 rycin na miedzi.

Z powodu zaprowadzoney przez Angliią okrętowey poczty do Kolumbii, urządził tameczny rząd takąż pocztę między Kartageną i Chagres.

Do Fernambuko przyprowadzonemi zostali d. 26 Grudnia poymani i rozbroieni w Bahia burzyciele, zkąd odesłanemi będą do Rio-Janeiro. — Wasnia między Lordem Cochrane i rządem Brazyliyskim zagodzoną zupełnie została i pozostaie nadal w iego służbie.

Prezydent Ziednoczonych Stanów północney Ameryki P. Monroe prosił Kongressu o wyznaczenie kommissyi do ścisłego rozpoznania kończącego się iego urzędowania, a mianowicie zawiadywania skarbem. Gdy ten zwyczay będzie ciągle zachowany, stanie się na przyszłość tamą względem mogącego nastąpić nadużycia zaufania publicznego. Kongres wyznaczył do tego kommissyią z 7 członków. Doniosł oraz Kongressowi, iż zatwierdził zawartą z Rossyią umówę oznaczaiącą granice między Rossyyskiemi i Amerykańskiemi posiadłościami w północno-zachodniey Ameryce.

Z Stambułu d. 25 Stycznia.

(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

Doniesienie o wylądowaniu kilku tysięcy woyska Egipskiego pod Modon zasadzać się musiało na mylnych podaniach, chociaż przez Baszę Smirneńskiego Porcie było przysłane i niektóre prywatne listy z tegoż miasta one potwierdzały. Ibrahim Basza, iak się zdaie, wysłał tylko z Suda kilka woiennych swoich okrę-

tów z żywnością dla twierdz Modon i Koron, ale woyska na tych okrętach niebyło. Te zaś, z ktoremi sam Ibrahim Basza z Suda wypłynął, udały się do Rodus dla przewiezienia do Suda zostawionego tam woyska, artyleryi i potrzeb woiennych, poczem czynić ma potrzebne przygotowania do istotney wyprawy.

Mamy tu wiadomość z Prevesy, że Omer Basza z swem woyskiem, lecz liczby iego nie podaią, udał się z Arty do Janiny, co zdawałoby się okazywać widoczny opor przeciw rozkazowi Porty, która go na Wielkorządcę Saloniki przeznaczyła. Jeżeli potwierdzi się ta wiadomość, tedy nie pozostanie mu, zwłaszcza, że iego wpływ w Albanii znacznie się zmnieyszył, iak działać po buntowniczemu; lecz zamysł ten nie polepszy ani krytycznego iego położenia, ani losu przyszłego. Tymczasem mianowanie Reschida Baszy Rumilim Walessi i Wielkorządcą Janiny i Delvino (*) sprawiło w okolicach tameeznych bardzo pomyślny skutek: niektórzy dosyć wielkie znaczenie maiący kapitanowie tak w Agrafa, iako i Epirze na wiadomość o tem mianowaniu, oświadczyli swoią podległość Porcie.

O woynie domowey w Morei wiemy tylko tyle, co Gazety Hydryyskie donoszą. Te zawieraią do d. 18 i 22 Grudnia, że część stoiących pod Agios Georgios buntowników cofnęła się, a do reszty strzelano z nadeszłych z Napoli dział; że Hadschi Chrysto wszedł d. 14 do Trypolizzy, Kolletis z częścią woyska swoiego opanował Calavrita, a Tsavelas Vostizzę osiadł, i że buntownicy w wszystkich mieyscach pobitemi zostali i t. d.

Z Smirny d. 1 Stycznia.

Gdy do Patras zawinęło z Prevesy 31 przewozowych statków z woyskiem, Jussuf Basza zrobił wycieczkę, zaszedł aż do Gastuni i powrócił z zdobyczą i jeńcami. Do Nauplia przybyło dwóch Filhelenow z Ameryki, lecz od Prezesa rządu Greckiego Konduriotis zimno przyięcemi zostali. Arcybiskupa z Naxos rozkazał rząd Grecki do Nauplia przywieść, ponieważ miał go w podeyrzeniu, iż potaiemnie porozumiewa się z Turkami; następca iego musi na utrzymanie tego więźnia posełać miesięcznie po 250 piastrów. Gdy flotty w Listopadzie przez burze rozpędzone zostały, wyladowało nieco Grekow na wyspę Kassos i naklonili mieszkanców do spiesznego oddalenia się z wyspy, gdyż Vicekrol Egipski zamyśla przenieść ich do swego kraiu; 300 z nich zawieziono do Naxos, a 500 do Paros. Nieszczęśliwi ci ludzie utraciwszy swóy sposób do życia, teraz wystawionemi są na nędzę. Przed 14 dniami kilkunastu Samiotów wylądowało dla rabunku na brzeg Czesme; lecz dostali się w ręce Arnautow, ktorzy zaraz głowy im poucinali i do Chios posłali. W nastąpionem przed połrokiem w Schiras trzęsieniu ziemi zginęło przeszło 4000 ludzi.

Z Kopenhagi d. 15 Lutego.

N. Król nakazał w całym kraiu zbierać składy dla zniszczonych przez powodzie mieszkańców.

Xiąże Augustenburg, który przez J. K. M. mianowany został jenerałem majorem, odiechał wczoray napowrot do Augustenburga.

(*) *Jest to ten sam Basza, który na końcu 1822 roku przedsięwziął pierwsze działanie przeciw Missolungi, od którego odstąpić musiał, gdy przez niewątpliwą zdradę Omer Vrione, poniosł wiadomą klęskę d. 6 Stycznia 1823.*

DODATEK
DO N.ro 18.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 2 MARCA 1825 roku we SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności

Wolnego Miasta Krakowa

Uznaie za iawne Opatrzności dzieło, uzyskany na dniu 25 Lutego r. b. przez Loteryią fantową, wpływ na korzyść ubogich przeznaczony, który w tych trudnych czasach, przysporzywszy funduszu przeszło 5000 Złp., przewyższył wszelkie nadzieie. — Taić nie możemy: iż cierpiąca ludzkość, oprócz mieyscowey Publiczności, znalazła wiernych Przyiacioł, w dostoynych Gościach Miasta tego. — Dzięki wam Wspaniali! — Dowiedliście w iakiey szlachetne Serca Wasze smakuią roskoszy! Podyt Wasz ubodzy n s błogosławić będą. Lecz Tobie Płci piękna wyłącznie należy wieniec prawey zasługi. Ty! przez swe poświęcenie się, daiąc przykład rzadkiey Cnoty, nowe nadałaś iey powęcy. Przekonałaś pod sterem Twey Naczelniczki w Towarzystwie naszym Dam Prezesowey, iż chcąc się Tobie podobać, trzeba bydź dobroczynnym! — Tak zobowiązane Towarzystwo Dobroczynności będąc organem wdzięcznych uczuciów Istot przez los prześladowanych, składa Ci Szanowna Publiczności, w ich imieniu należny hołd dziękczynienia. Mnoga liczba ubogich przez Ciebie zaratowanych, roniąc łzy pocieszenia, błogosławić Twemu pokoleniu nie przestanie.

Dobiński, Prez:

Obserwacyie Meteorologiczne

robione w Obserwatorium Krakowskiem w roku 1825 w miesiącu Lutym.

Naywięk: wys: Barometru	d. 8		27.11,1.
Naymnieysza ,,	d. 4		26.8.11.
Szrednia z całego miesiąca			27.7.9.
Naywiększe Ciepło	d. 21	†	6.0
Naymniey: Zimno	d. 9	—	14.0
Szrednie z całego miesiąca		—	1.0
Naywiększa Wilgoć		—	100.0
Naymnieysza ,,	d. 13		68.
Szrednia z całego miesiąca			93.

Nayczęstszy kierunek Wiatru *Zachodni*, *Północno - Zachodni.*

Dnia 8. 15. 16. 17. Pogoda. 1. 2. 4. 5. 6. 9. 11. 18. 19. 20. 22. 27. 28. Pochmórno. 3 7. 10. 14. 2. 3. 24. 25. 26. Snieg. 12. 21. Deszcz. 13. Wicher.

Xiężyc naybliżey był ziemi dnia 3. 4. 5. Naydaley dnia 18. 19. 20.

Z Wiednia d. 21 Lutego.

C. K. rolnicze towarzystwo w Wiedniu odbyło d. 7 Lutego r. b. pod przewodnictwem Wysokiego Protektora swego J. C. W. Arcyxcia Jana w tuteyszym domu Stanów powszechne zgromadzenie, które zaszczycili także obecnością swoią JJ. CC. WW. Arcyxiążę Jozef Palatyn Królestwa Węgierskiego, Antoni, W. Mistrz zakonu Niemieckiego i Franciszek Karol. Posiedzenie zagaione zostało zdaniem sprawy o ostatniem posiedzeniu i działaniach nieustaiących wydziałów. Potem dotyczący wydział zdał sprawę o wystawionych tu w r. z. ulepszonych gatunkach bydła i owiec, i zgromadzenie uchwaliło powiększyć w tym roku takowe wystawienie i upoważniło wydział do wyznaczenia nagrod za też ulepszenia. — Członek wydziałowy, Pan Józef Baron Jacquin, rozwinął udzielone sobie uwagi od JW. Wielkiego Kanclerza Hr. Saurau względem teoryi i doświadczenia konduktorow przeciw gradom, tudzież względem gatunku trawy zwaney dzikim Ryżem (Zizana palustris podług Linneusza), którey nasienie z Ameryki przysłane zostało. — Daley odczytane zostały doniesienia od wyznaczonych do rożnych powiatów delegowanych w r. z. względem ich postrzeżeń i czynionych doświadczeń. Nakoniec przystąpiło zgromadzenie do obioru wychodzących z wydziałów członków, tudzież przybrania nowych do towarzystwa.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek d. 3 Marca roku bieżącego, na benefis Jana Szymkayły, danym będzie wielkie Rycerskie Drama wznowione, z niemieckiego P. Holbeïn przetłómaczone w 5 aktach: *Rudolf, Hrabia Sabaudyi, czyli okropna podroż do Huty żelazney.*

Naywiększe Stopnie Ciepła i Zimna.

Dnia 24 Lutego	Zimna	stopni	—	2.
„ 25 „	„	„	—	7½.
„ 26 „	„	„	—	8.
„ 27 „	„	„	—	10.

Dnia 28 Lutego i 1 Marca 1825 r.

Cena Zbóż róznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	—	10	15	10	—	9	—
— *Zyta*	6	—	5	15	5	—	4	15
— *Jęczmienia*	5	—	4	15	4	—	3	24
— *Owsa*	3	18	3	12	3	6	—	—
— *Jagieł*	16	15	16	—	15	—	14	—
— *Grochu*	5	15	5	—	4	15	—	—
— *Rzepaku*	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 21 Lutego.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	516	do	660.
Żyta	—	—	240	—	270.
Jęczmienia	—	—	240	—	270.
Owsa	—	—	162	—	130.
Grochu	—	—	240	—	270.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 127 Ciągnieniu dnia 2 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

14. 11. 27. 87. 79.

Przyszłe 128 Ciągnienie dnia 9 Marca r. 1825 przypada.

DONIESIENIA.

W Imieniu Rządu Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu,

Wydał Wyrok następuiący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, w Poniedziałek Dnia Trzydziestego Stycznia Roku Tysiąc Ośmset Dwudziestego Piątego.

WYDZIAŁ PIERWSZY.

Obecni.

Mąkólski, Prezes. Chwalibogowski Prokurator.
Nowicki, Sędzia.
Habowski, Assessor.
Korytowski, za Pisarza.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na wniosek Prokuratora przy swym Sądzie

Przekonawszy się z Rapportu Komornika Kaweckiego dnia 29 m. i r. b. iż przeciw Stanisławowi Zamoyskiemu Kupcowi nastąpiły w drodze exekucyi liczne poszukiwania długów wexlowych, i na satysfakcyią tych, sprzedarz zaiętych Towarów została dopełnioną.

Zważaiąc, iż lubo z popieraiących Exekucyią Wierzycieli, iako też i zapowiadaiących pieniądze z Licytacyi Towarów zebrane, żaden niezgłosił się do Trybunału o ogłoszenie Upadłości Handlu Stanisława Zamoyskiego.

Gdy ielnak podług Artyk: 1 Kodexu Handlowego Księgi III. Każdy handel prowadzący, a płacić ustaiący, iest w stanie upadłości, a następnie z Art: 13 tyże Księgi Kodexu handlowego, Trybunał o upadłości uwiadomiony, takową z Urzędu ogłosić obowiązany.

Zważaiąc, iż niewypłacalność Kupca Stanisława Zamoyskiego Rapportem powyższym Komornika Sądowego iest udowodnioną,

TRYBUNAŁ przeto

Na zasadzie powołanych przepisow prawa handlowego, Stanisława Zamoyskiego Kupca Miasta Krakowa za upadłego w handlu ninieyszym ogłasza. Czas zaczęcia się tey upadłości z dniem 3go miesiąca Grudnia roku 1824, iako datty Protestu w niewypłacalności Wexlów na 2448 Zlp. i 96 Talarów 16 dobrych groszy P. Antoniemu Höltzel Kupcowi Krakowskiemu wydanych oznacza. — Przyłożenie pieczęci na maiątku upadłego rozporządza, i uskutecznienie tego Sąd Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu I. wzywa.

Sędzią Kommissarzem P. Nowickiego Sędziego Sądu swego, a Kuratorami upadłości Kupców PP. Antoniego Höltzla, i Tadeusza Trzcinskiego mianuie.

Osobę upadłego Stanisława Zamoyskiego przez dodanie mu straży Policyiney zabezpieczoną mieć chce, i o dopełnienie tego Urząd Policyi pośredniey wzywa, z resztą ustanowienie wpisu zawieszaiąc.

Mocą ninieyszego Wyroku pod tymczasową Exekucyią zapadłego, którego wywieszenie w Izbie Audyencyonalney Trybunału swego, oraz podanie do Gazet Kraiowych postanowia. (podpisano) *Mąkolski.*

Leo Korytowski, za Pisarza.

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom (od którychby się tego domagano) aby Wyrok niniejszy wyexekwowali.
Prokuratorom aby tego dopilnowali.
Kommendantom i Urzędnikom siły zbroyney, aby w razie potrzeby (gdy o to prawnie wezwanemi będą) woyskowey pomocy dodali.
(podpisano) *Mąkolski*, *Leo Korytowski*, za Pisarza.
Zgodność niniejszego Głownego wyciągu z Wyrokiem Oryginalnym Swiadczę.
Leo Korytowski, za Pisarza.

Prezes Sądu Appellacyinego, Wolnego, niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do przepisu art. 118 Kodexu Cywilnego, podaie niniejszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I Instancyi Kraiu tuteyszego, na powodztwo Woyciecha Like i Justyny z Likow Kozłowskiey Wdowy, w mieście Wolnem Krakowie zamieszkałych, wydał w dniu 7 Stycznia r. b. Wyrok stanowczy, którym nieobecność Wincentego Like Brata proszących, żadney o sobie wiadomości niedaiącego, uznaną została.
W Krakowie dnia 7 Lutego 1825. *Nikorowicz*.
Raubach Sekr. S. A.

W Morawicy Okręgu Wol: Miasta Krakowa, w Niedzielę czyli 6 Marca b. r. o godzinie 2 popołudniu Sprzedaż publiczna w drodze Exekucyiney odbędzie się w domu pod Nrem 76 Obrazow, Sukien, płutna, przędzy, Trzody, Gęsi, Stolików i innych zaraz za gotową zapłatę. — W Krakowie d. 25 Lutego 1825 r.
Skorczyński, Kom: Sąd.

Podpisany podaie do publiczney wiadomości, iż zaginął Wexel na Talarów Prus: 64 wystawiony i podpisany przez P. Ant: Ferd: Ziobrowskiego ieszcze w Roku 1817 d. 22 Augusti z terminem wypłaty za tygodni 6 na rzecz bywszego Handlu F. Jaschke i Borkowskiego w Krakowie — któren to handel Cedował go potem na Osobę samego P. Andrzeja Borkowskiego w roku 1822 d. 3 Augusti. — Tenże zaś Borkowski znowu go Cedował Star: Leibl Güntzig w roku 1823 d. 18 Februarii. — A ponieważ wspomniony Wexel już całkiem iest zaspokoiony, przeto podpisany niniejszym uwiadomia Publiczność, iż gdyby się przypadkowo tenże Wexel w rękach cudzych znaydować miał, iż żadney nie może mieć wartości, a tem mniey waloru, gdyż Waluta iego iest już zaspokoiona Właścicielowi. —
W Krakowie dnia 25 Lutego 1825 roku.
Andrzey Borkowski,
Kupiec i Obyw: M. K.

Do Domu pod Nrem 26 w Kleparzu P. Józefa Nentskiego przybyli Rossyanie z miasta Moskwy z Kaw orem w dwóch gatunkach, to iest prasowonem i nie, tudzież Bulliionym, których towarow w upodobaney ilości odtąd każdego czasu dostać można.

Wieś Lasecków w Krakowskim, w Powiecie Kieleckim na głównym Pocztowym Trakcie leżąca, granicząca z miastem Małagoszczem, oraz dobrami Węgleszyn, Lipno, Zarczyce &c. Posiadaiąca znaczne rozległości w Polach rędzinnych oraz innych, Paszach i przednich Łąkach, maiąca Las dostateczny na własne potrzeby budowli i opałów, Browarek, Młyn nowy, Stawy i Sadzawki. Domek murowany z ogrodem owocowym i w dobrym stanie budynki Gospodarskie, iest z wolney ręki do sprzedania, lub na kilkanaście lat wypuszczenia. — Dowiedzieć się można w Krakowie pod Nrem 183 w Poselskiey Ulicy.

Dodatek drugi

Do Nru. 18.

GAZETY KRAKOWSKIEY.

Z Krakowa dnia 2 Marca 1825.

DONIESIENIE LOTERYINE

Na nowo wybitych zostało do rozdania 3000 Sztuk czerwono-drukowanych gratysowych Losów, które wszystkie bez wyiątku wygrać muszą

w WIELKIEY LOTTERYI

na cztery Domy w Baden i gruntową posiadłość w Austryi pod górą Manhard, którey ciągnienie d. 10 Marca 1825 ieżeli nie prędzey nieodmiennie nastąpi.

Wielorakie wielkie i znaczne korzyści tey Lotteryi, które Prześwietna Publiczność tak kraiowa iak zagraniczna (przez kupno Losów) tak dalece uznała i ocenić umiała, iż w krótkim czasie 6000 czerwono-drukowanych gratysowych Losów, z których każdy pewną ilość pieniędzy wygrać musi, rozebrane zostały. Gdy potem od znaczney liczby pragnących na tę Lotteryią zakupywać Losy nadchodziły nieustanne życzenia, dostania gratysowych w tey Lotteryi wygrywaiących Losów. Dla dogodzenia więc tak licznem żądaniom i dla utrzymania dotychczasowego pomyślnego zakupu Losów, postanowił Właściciel powyższych posiadłości wybić na nowo kazać 3000 czerwono-drukowanych gratysowych losów wyrównywaiących w wygraney pierwiastkowem 6000, bez powiekszenia dotychczasowey w tey Lotteryi oznaczoney liczby Losów, na co otrzymał Naywyższe zezwolenie.

Te nowe 3000 czerwonych gratysowych Losów, których Numera do całey rozciągaią się Lotteryi, i drukiem są ogłoszone, będą równie iak da-

wnieysze 6000 Sztuk gratysowych Losów dwa razy ciągnione, i posiadaią nietylko takie same prerogatywy i korzyści iak Losy czarno-drukowane, ale nadto każdy z nich pewną zyskuie wygraną, iak następuiący rozkład okazuie

1	Traffer na	400	Sztuk Dukatów w złocie	. .	400	Sztuk Dukatow	
1	„ „	100	„ „ „	. .	100	„	
1	„ „	50	„ „ „	. .	100	„	„
4	„ „	25	„ „ „	. .	100	„	
1992	„ „	1	„ „ „	. .	1992	„	„
1000	„	na pół Souverainsd'ora w złocie—					
		1000 pół Souverainsd'orow w złocie					

3000 Trafferów wygrywaiących 1000 pół Souverainsd'orów w złocie i 2092 sztuk C. K. Dukatów w złocie.

Od dnia dzisieyszego wszyscy zatem biorący razem za gotową zapłatą 10 czarnych losów, otrzymaią ieden czerwony gratysowy, i to do póty póki przeznaczone na ten cel 3000 czerwonych gratysowych Losów nie bebą rozebranemi.

Gdy o znaczną liczbę 3000 nowych tych gratysowych Losów nadeszły iuż od dawnego czasu odezwy, przeto podpisany Dom hurtowny poczytuie za swoią powinność ostrzedz z pewnością Prześwietną Publiczność, iż w krótce rozebranemi bydź mogą.

Żadna z dawnieyszych Lotteryy nieokazała tak znacznych wygrań, iak ninieysza: są bowiem do wygrania cztery znaczne realności, z nader wielką liczbą pieniężnych Trafferów iako to;

1	Traffer na naywiększy Dom w Baden pod N. 82 Frauenhof zwany i Stanowa posiadłość Dominikalney Dziesięciny w Pschönisch w Austryi pod górą Manhard, lub za to summę	Z. R. 200,000	W. W
1	„ na wielki Dom pod N. 83 także w Baden z zupełnem umeblowaniem lub Summę —	60,000	„

1 Traffer	na wielki Dom pod N. 42 tamże z zupełnem umeblowaniem, lub Summę . .	Z. R. 30,000	W. W
1 „	na Dom tamże pod N. 77 lub Summę .	15.000	„
1 „	na Summę w gotowiźnie . . .	10,000	„
1 „	ditto ditto	5,000	„
4594 „	wygrywaiących w gotowiźnie . .	73,040	„
4600 Trafferów	na gotowe pieniądze . . . Z.R	393,040	„
9000	Wygrywaiących 9000 Sztuk gratysowych czerwonych Losów w Dukatach i pół Souverainsd'orach w złocie czyli . . . Z.R.	151,701 kr 40	W.W
13,600 Trafferów	w ogólney wygrywaiącey Summie Z.R.	544,741 kr. 40	W W

Przy tak widocznych korzyściach nie sądzi podpisany Dom hurtowny, ażeby ta Lotterya potrzebowała wiekszego zalecenia.

W Wiedniu d. 10 Grudnia 1824 r.

Los ieden kosztuie 10 Z. R. W. W. czyli w Szeinach.

Dostać ich można w Kantorze M. Lackenbachera i Kompanii w Wiedniu w Ulicy Bäckerstrasse, a tu w Krakowie w Handlu Antoniego Höltzel.